

Er verandert het nodige rond de fiscale informatie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV). Met name de inkomensverzekeraars moeten een aantal wijzigingen doorvoeren per 1 januari 2011, maar ook de adviseurs krijgen hier zijdelings mee te maken. In dit artikel schetsen wij een overzicht van de wijzigingen, zodat u dit helder in het vizier krijgt. De verzekeraars beginnen binnenkort met de berichtgeving aan de betrokkenen. U hoeft zich dus niet te laten verrassen.

Belastingperikelen rond de AOV

De wijzigingen in de wetgeving betreffen inkomens- en schadeverzekeraars die periodieke uitkeringen verstrekken wegens arbeidsongeschiktheid, ziekte of ongeval. Deze uitkeringen moeten dan verstrekt worden aan de verzekerden (dus niet via de werkgever, zoals vaak bij een collectief contract van toepassing is). Verder betreft het de gevolmachtigd agent, die op dezelfde wijze moet handelen als de inkomensverzekeraar. Hiervoor moeten de verzekeraars en gevolmachtigd agenten zich aanmelden als inhoudingsplichtige, voor zover dat nog niet geregeld is door de verzekeraars.

Hoewel in de intro van dit artikel alleen de AOV is genoemd, is er meer aan de hand. De veranderende wetgeving geldt ook voor verzekeringen met een periodieke uitkering, zoals:

- de ongevallenverzekering (denk aan de C-rubriek);
- de woonlastenverzekeringen;
- de verzuimverzekering, waarop de IB-ondernemer is meeverzekerd;

Daarnaast gelden de wijzigingen ook voor een eenmalige uitkering bij overlijden en voor de successiewetgeving.

Vanaf 1 januari 2011 moet er loonbelasting worden ingehouden op deze periodieke uitkeringen (dus altijd netto uitkeren). Tevens moeten de premies voor de socialeverzekeringswetten worden ingehouden (bijvoorbeeld WW, WIA en Zvw).

Vanaf 1 januari 2012 moet de verzekeraar de premie *renseigner*, wat betekent dat de verzekeraar vooraf informatie aan de Belastingdienst moet verstrekken.

Ook moeten de verzekeraars in 2011 aan de Belastingdienst een-

malig informatie verstrekken over periodieke uitkeringen die zij in 2010 hebben gedaan aan verzekerden van wie de uitkering in 2011 nog doorloopt (een overgangperiode).

Doelstelling renseigner

De reden van deze wijziging is de veranderde rol die de overheid aan de Belastingdienst heeft opgelegd. Geen toezicht (achteraf) meer op de belastingaanslag, maar streven naar een vooraf ingevulde aangifte. Omdat de AOV-premies en uitkeringen bij de inkomstenbelasting een rol spelen, moeten de inkomensverzekeraars ook mee. In 2010 is dit al voor levensverzekeringen en voor bankspaarproducten ingevoerd.

Doelstelling inhouding loonbelasting

Uiteraard is het doel om belastinggelden eerder te kunnen incasseren. Maar het heeft ook voordelen: bij het netto verstrekken van de uitkering rekent de klant zich niet rijk, er zijn minder invorderingsproblemen, de verzekeraar wordt niet verantwoordelijk gehouden voor eventuele onjuistheden en het sluit aan op de vooraf ingevulde aangifte.

Deze inhoudingsplicht is in 2010 ook al ingevoerd bij levensverzekeraars. Met een apart en later traject gaat deze regeling nu dus ook gelden voor de inkomens- en schadeverzekeraars.

Deze regeling gaat nu dus ook gelden voor de inkomens- en schadeverzekeraars.

Het betreft AOV's waarvan de premies aftrekbaar zijn op grond van Wet IB, 3.124 lid 1 sub c. Het maakt niet uit of de premies werkelijk zijn of worden afgetrokken, het gaat om het recht op een periodieke uitkering. De premiebeter moet dezelfde zijn als de begunstigde. De verzekerde persoon mag wel een ander zijn dan de premiebeter.

Als de premiebeter een IB-ondernemer is (bijvoorbeeld eenmanszaak, zzp'er, vof), dan moet de premie gerenseigneerd worden. En op de uitkering moet dan loonbelasting worden ingehouden. Als de premiebeter een rechtspersoon is (bijvoorbeeld bv), dan is er geen sprake van een artikel 3.124 AOV-recht, en wordt de premie niet gerenseigneerd. Maar dan kan wel de reguliere loonbelasting aan werknemers van toepassing zijn, als deze uitkering wordt doorbetaald aan de dga of werknemer (via de loonstrook).

Er kan sprake zijn van meeverzekerde dekkingen waarvoor deze renseignering of inhouding van loonbelasting niet geldt. Dit moet dan afzonderlijk geadmistreerd worden, want deze premie- of inkomensdelen moeten niet worden opgegeven. Denk hierbij aan een periodieke uitkering bij werkloosheid of een uitkering bij zwangerschap niet zijnde arbeidsongeschiktheid (de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof).

De uitkeringsgerechtigde van de AOV-uitkering zal een loonbelastingverklaring moeten invullen, en/of moeten aangeven dat er al elders loonheffingskorting wordt ingehouden. Dit moet dan vergezeld gaan met een kopie van het ID-bewijs. Op zich wel bijzonder, want de verzekeraar heeft van de AOV-verzekerde nooit zo'n kopie opgevraagd. Deze ligt volgens het systeem van afgeleide identificatie bij de tussenpersoon. Verder wordt de vraag aan de uitkeringsgerechtigde gesteld of er rekening gehouden moet worden met bestaande heffingskortingen.

Het nu achteraf opvragen van deze informatie is een behoorlijke klus, waar naar verwachting de verzekeraars de periode vanaf september 2010 tot eind van het jaar voor zullen gebruiken.

Aandachtspunten

Bij deze opgaven door de verzekeraars aan de Belastingdienst moet er rekening gehouden worden met een aantal zaken:

- De bedragen moeten (uiteraard) goed aan het betreffende belastingjaar worden toegerekend. Dit kan bijvoorbeeld misgaan bij een wijziging op een verzekering met terugwerkende kracht en een hieruit volgende premierestitutie. Of een periodieke uitbetaling waarbij de indexerings van het verzekerd bedrag met terugwerkende kracht wordt verhoogd.
- De loonbelasting moet worden ingehouden over het tijdvak waarop op grond van de verzekeringsovereenkomst recht is. En niet een door administratieve redenen afwijkend uitbetalingstijdvak.
- In sommige situaties is niet duidelijk of er sprake zal zijn van een toekomstige uitkering, bijvoorbeeld bij een schadeclaim op een AOV met een langere eigenrisicotermijn. De verzekeraar hoeft pas iets door te geven als de bedragen werkelijk worden uitbetaald.
- Een verstreking door een verzekeraar in de vorm van een bijdrage in de re-integratiekosten leidt niet tot inkomen van de verzekerde en moet buiten deze opgaven blijven.;
- Op een verzuimverzekering kan een IB-ondernemer voor de eerste twee jaar van ziekte zijn meeverzekerd. Het premiedeel hiervan valt onder bedoelde regelingen en zal dus moeten worden opgegeven.
- Bij een beëindiging van de AOV (einde contractduur) zal ook de opgave van de premies aan de Belastingdienst moeten stoppen.
- Een uitkering ineens als gevolg van overlijden: onder bepaalde grensbedragen hoeft dit niet te worden opgegeven.

- Er kan sprake zijn van een afkoopsom voor toekomstige AOV-uitkeringen. Hierop moet dan ook loonbelasting worden ingehouden.
- Eventueel verstrekte wettelijke rente is geen in Box 1 belast inkomen, dus hiervoor geldt geen inhouding loonbelasting.
- Uitkeringen na overlijden vormen wel inkomen, dus hiervoor geldt wel inhouding loonbelasting.
- Als op grond van de saldomethode (uitkeringen minus betaalde premies) er voor de inkomstenbelasting onbelaste uitkeringen zijn, dan geldt er ook geen inhouding loonbelasting. Dit is voor de verzekeraar niet uitvoerbaar, want hij weet niet of de uitkeringsgerechtigde al dan niet de premies als aftrekpost heeft opgenomen.
- Er wordt door de Belastingdienst gewerkt met het BSN (burgerservicenummer). Bij de inkomensverzekeraars wordt (ten aanzien van de AOV) het BSN echter niet vastgelegd. Hier wordt aan gewerkt, zodat te verwachten is dat via het AOV-aanvraagformulier het BSN binnenkort zal worden gevraagd. Voor de huidige verzekerden zijn de Belastingdienst en verzekeraars in overleg om te komen tot een bestandsvergelijking, zodat er een minimale administratieve ballast op dit punt zal komen.

De praktijk vanaf nu

De vraag is wat er nu gaat veranderen in de adviespraktijk. Allereerst zullen de AOV-verzekerden met een uitkering op korte termijn door de verzekeraar benaderd gaan worden. En de eerste uitkeringen zullen dan geen bruto-uitkeringen zijn, maar op nettobasis worden uitbetaald. Wat wellicht leidt tot de nodige vragen van de uitkeringsgerechtigden om nadere tekst en uitleg. Verder zal er bij de AOV-aanvraag een BSN worden opgevraagd. Een aantal verzekeraars heeft dit gegeven al op het AOV-aanvraagformulier opgenomen.

Bij de advisering zal er nog steeds voornamelijk op basis van bruto bedragen worden geadviseerd. Maar wel met de opmerking erbij dat een eventuele uitkering altijd netto zal worden uitbetaald, tegen de op dat moment van toepassing zijnde fiscale regels.

Een behoorlijke klus, voor met name de AOV-verzekeraars.

Al met al dus een behoorlijke klus, voor met name de AOV-verzekeraars. Maar u weet nu ook van de hoed en de rand.

Janthony Wielink

De auteur is directeur van Enkwest Opleiding & Advies B.V. Tevens is hij lid van de redactieraad van de Beursbengel.

